

ניעים שבת הרב בנימין בוימל

הטרקטורים הצהובים המוכרים מאתרי הבניה, באורח פלא המידע הרב שנאסף על פעילות ואימונים מעבר לגדר לא הגיע ליעדו, המודיעין כולו ישן שנת ישרים, ראש הממשלה וכל גונדא דיליה שייטו בעולמות העליונים עם חלומות מתוקים.

גם בכיוון ההפוך ניתן היה להתבלבל. שמה נטש ה' עמו, חלילה, הוסרה השמירה העליונה ויכולים אויביו לעשות בנו כטוב בעיניהם, גם בזה ערכה לנו שנה זו סדר. נזכור את ליל הכטובים בה' בניסן; 331 (שלא אחד בלבד...) טילים בליסטיים, כטב"מים וטילי שיט עשו את דרכם, בתוך שעה וחצי בלבד, לעבר מדינת היהודים עמוסים בטונות רבים של חומר נפץ. והנה ציטוט מדויק מהתקשורת הכללית: "מתקפה חסרת תקדים בתולדות

ההגנה האווירית בעולם מבחינת כמות הטילים וכלי הטיס החמושים ששוגרו בבת אחת..." המשך ציטוט: "על פי מקורות אמריקאים, כמחצית מהטילים הבליסטיים

המשך בעמ' הבא

כך, ובמקום אחר כך. כי גזירה היא ואין לך רשות להרהר. אולם כאשר מצינו כתוב שלישי, באופן זה נתנה לנו תורה רשות לחקור ולדרוש על אותם שני כתובים המכחישים זה את זה, מי הוא המכריע.

מעתה, נוכל ליישב את שיחתו של אברהם. כאשר שמע אברהם אבינו שני כתובים המכחישים זה את זה - אתמול שמע "כי ביצחק יקרא לך זרע", והיום שמע "קח נא את בנך", לא שאל ולא הקשה מאומה. כי בכגון דא אין קושי! חוקה היא מחוקי ה'! אבל כעת כששמע כעין "כתוב שלישי", שאמר לו "אל תשלח ידך אל הנער", הבין שניתנה לו רשות לדרוש ולחקור ולברר את הכרעת הפסוקים והציווים.

ואכן ביאר לו הקב"ה שאין כאן כתובים המכחישים מלכתחילה, כי לא אמר לו להעלותו לשחיטה אלא להעלותו בלבד.

כתיבה וחימה טובה!

וכן, עלולה להתגבגב מחשבת פסול: הנה, יש קצת על מי להישען "לפחות בדרך הטבע"; על החומה המשוכללת בעולם, הצבא הטוב במזרח התיכון, הטכנולוגיות המתקדמות בתבל, מודיעין מצוין, ראש ממשלה שהוא "מר ביטחון" וכמובן השר לביטחון פנים שהוא "יראה להם" וכי'.

באה שנה זו ועשתה לנו סדר. למדנו בדרך הקשה: "אין לנו על מי להישען אלא על אבינו שבשמים". נקודה. החומה המשוכללת נמצתה

שיבירי אמינה

הרב אהרון בייפוס

"אדון עולם אשר מלך בטרם כל יציר נברא"
למרות שהבורא קדם לבריאה, אך כאשר **"נעשה בחספו כל"**, והושלמה הבריאה, **"אזי מלך שמו נקרא"**. כי אין מלך בלא עם!! בא האדם וקראו מלך. הושלמה ההכחרה...

היה זה א' תשרי. יום בריאת האדם... הפיוט הקדום אל נודע מי חיברו. בסיפור רשב"ן כתב, שתיקוהו גאון בבל לאומרו בר"ה ויוה"כ.

הקשר הישיר לר"ה, מקבל משמעות בלעדית, שכן, בכל ר"ה, מתחדשת ההכחרה, בהכרזת **"ה' מלך"**. זו סגולתו של יום. זה כוחו של העם.

מאז ועד עולם!!

"והוא היה... והוא אחד... ולו העוז..."
ואז מוסיפים בגאון: **"והוא אלי!!!"** אותו האדון המושבח" כ"כ, הוא הקל שלי!!
איזה אושר, איזו גאווה...

הנער?"
לא נקרה במוחו אלה זו, מיד כשציווהו הקדוש ברוך הוא את הציווי השני "קח נא את בנך", שהוא ציווי הסותר את "כי ביצחק יקרא לך זרע"...

ביאר רבי חיים, על פי מה ששינוי בברייתא דרבי ישמעאל: וכן שני כתובים המכחישים זה את זה, עד שיבוא הכתוב השלישי ויכריע ביניהם. כל זמן שלא מצינו "כתוב שלישי" המכריע, אסור להקשה על שני הכתובים הנראים כסותרים - למה כאן אמרה התורה

מוצאי שבת האחרונה של השנה, באמצע תפילת מעריב לחש באזני אחד המתפללים: "הרב, נסראללה חוסלו!" הוא ידע שעם "דיעת זהב" שכזו התפילה תהיה שמחה יותר. והוא צדק. מצאתי את עצמי לפתע מסלסל בהתלהבות "הקל הנפרע לנו מצרינו והמשלם גמול לכל אויבי נפשנו, העושה גדולות עד אין חקר ונפלאות עד אין מספר"...

איזו שנת תהפוכות עברנו השנה! השתומם באזני ידיד בין אזעקה לחברתה. "הכל מתהפך מרגע לרגע". "שנת אמונה" תיקנתי אותו. הכל מסתדר מיום ליום. שנה מַשְׁנָה. שנה שעשתה מה שלא עשו אלק דרשות ומאמרי השקפה. שוחחנו. הלא קל להתבלבל לעיתים מכמכמוני הרהב של "כוחי ועוצם ידי" המשתקפים בכותרות העיתונים. אמנם מקפידים במחוזותינו להוסיף לכל ידיעה את מילות הפלא "בסיעתא דשמיא", או בעברית תקינה "בחסדי שמים", אך משם והלאה הכל בחסדי הארץ ובסיעתא דחיליא...

הכתובים מכחישים זה את זה?

דוארט לשווער הרב שמואל עמנואל

ביום ראש השנה אנו מזכירים וקוראים את העקדה שעקד אברהם אבינו את יצחק בנו על גבי המזבח.

אברהם אינו שואל אודות ציווי העקדה, אלא מקיים צוון בוראו בלי תמיהות ושאלות. והנה בבואנו לקרוא את הפסוקים (בראשית כב) אנו מוצאים בדברי רש"י, שעמד אברהם ופירש שיחתו לפניו יתברך, וכך אמר (מדבר רבה יז) אתמול אמרת לי "כי ביצחק יקרא לך זרע", וחזרת ואמרת "קח נא את בנך". עכשיו אתה אומר לי "אל תשלח ידך אל הנער"?

הגאון מברסק, רבי חיים הלוי זצ"ל, תמה מדוע המתין אברהם אבינו לפרש את שיחתו עד האמירה השלישית "אל תשלח ידך אל

התרת נדרים לנשים:

התפסח המנהג שהבעלים מתירים נדרי נשותיהם ("שבליחות אשתי"). פעם לא היו עושים כן, אלא היו סומכים על כל נדרי. וכמ"ש הגרש"ז בהליכות שלמה וכן הגר"ש וואזנר (מביט ליו גליון ד, עמ' טו) ולהבדל"ח מרן הגאב"ד בתשובות והנהגות (א, ש"ח).

אם אינה הולכת לכל נדרי ראוי שיעשה כן. אבל עליה למנותו שליו, ובהתרה יאמר הריני מבקש להתיר גם לאשתי, ויאמרו המתירים הכל מותרים לכם וכו', אכן מסירת מודעה לאשתו לא ברור אם מועילה ולכן עדיף שתבוא לכל נדרי.

והגר"ש דבילצקי בא' מקונטרסיו כ' שרבה המכשלה בנשים שמרבות לידור נדרים ועל כן לכה"ח תעשינה את בעליהן שליחים.

עירוב תבשילים: ראשית, לא לשכוח. כי פעמים מרוב שכולם מוכינים שוחדים. מרב ההרגל העלם מצוי. שנית, מובא בספר אילנא רברבא (פסח ספיה"ע עמ' קז) שיש לעשות עירוב תבשיל חשוב בשר או תרנגול. וכה"ב בש"ח. (וכמו"ל חוב כר לא כתוב שם...) עדיף לבשל במיחוד עבור עירוב. ויש להכניס בערה"ה ויש להקל גם בלי עירוב. אם אינו אופה די בתבשיל, ואם אופה ניח גם פת. וגם מי שאינו

המשך מעמ' קודם

האידיאניים **שכלו בשיגור או סטו ממסולמם** ולא היה צורך לייטסם... כל מילה מיותרת! כמה הפחידו אותנו מהחיבאללה ומנסראללה. "מערכה איתם, זה כבר סיפור אחר לגמרי", הסבירו הפרשנים המלומדים. "יש בידה"ה 150,000 טילים מדויקים!" הזהירו מאלפי הרוגים, קריסת בנינים, כיבוש הגליל, דיברו על השמדת שדות תעופה צבאיים, תחנות כח, דברו על עלטה לאורך ימים ושבעות, וזעם ישראל המפחד הצטייד במזון יבש ובשישיות נביעות ורוקן את מדפי נייר הטואלט מהסופרים. הם צדקו. האיום אכן היה ממשי.

וראה זה פלא, בזה אחר זה מחוסלים מפקדיהם לפי התור, וכלום! תגובה רפיוה ורופסת של כמה עשרות רקטות טיפשות. בהארת פנים ניסית וגלויה של מלך העולם לבני ישראל עם קרובו, החלה שרשרת של אירועים מופלאים שהותירו את החיבאללונים ללא מפקדים, ללא טילים וללא עיניים... והעולם כולו משתומם: "אז יאמרו בגויים הגדיל'ה לעשות עם אלה!"

זכה דורנו לחווה תקופה מופלאה של ניסים ונפלאות. עין בעין רואים אנו את מעשה ה' כי נורא הוא, את הגאונות הפורטית על בניו האוהבי, בראשית משנה גזירה נוראית שכולה מעל הטבע, ובאחרית שנה שרשרת ניסים ונפלאות למעלה מדרכי הטבע.

אנו בעיצומם של תהליך עליו מתפללים בפתחיה לאלימות – "לראות מהרה בתפארת עורך", "והאלילים" – אלילי ההשקפה, "כרות

לא מבשל ולא אופה יכין עירוב עכור הדלקת נרות אף לא יברך.

בש"ע (תקנז, ז) מצוה על כל אדם לערב, אבל באג"מ (ארח חיה, כ, כו) ביאר שרק אם צריך יש חיוב ומצוה אך אם א"צ אין בזה חיוב ולא מצוה. אגב, אל ישכחו להכין נר נשמה 48

שיר שליו: בא' דרה"ה שנה זו לכו"ע אומרים פרק פא.

בס' תרועת מלך (ר"ש לניאדו) כ' עה"פ שאז זמרה ותנו תוף כינור נעים עם נבל, שגאי"ם שיום דין הוא מ"מ ראוי לשמוח בו בתוף וכינור לפי שאנו בטוחים שיוציא הקב"ה משפטנו לטובה.

והיפך זה יש במאירי על תהלים פ' ששאז זמרה היינו תשאו ותרחיקו ממכם, וכן תנו תוף היינו עזבו את התוף, כי אין עתה עת שמחה וזמרה אלא עת חרדה מאת ממשפט הא-ל.

וכבר הארכנו בזה בספרי אילנא רברבא אם מותר לבכות ברה"ה או אסור והוראתו של הגרא"ל"ש ועוד ע"ש.

הזינן ועוד: בספר מטעמים החדש (ר"י לייפץ) מכאן שבשבת שובה קוראים הזינן לך (האזינו), שהוא ר"ת "הוי זהיר יפה ואהבת לרעך כמוך", כי עבירות שבי"א לחבירו אין יו"ה מככר

יכרתו!" וכל בני בשר יקראו בשמך, להפנות אליך כל רשעי ארץ" – דומה שכמעט לא נותרו כופרים בארץ. (רחבס ירדו לברלין או ללוס אנג'לס...) גם תינוקות שנשבו וגדלו במחוזות הבהמות והבהמות, התנערו בשנה זו מאשפות, הסירו מנשמתם שכבות אבק, והם חשים המיה וכמיהה, אף אם אינם יודעים למי ולמה. עדיין הם אינם מסוגלים לדברר זאת, ולכן לכן מילים, אך ניצוץ האמונה לוחש, נפשם צמאה, הגחלת רוחשת, מחכה לרוח שתבוא ותלבה את שלהבתה.

והיא בוא תבוא. זו תהיה שנת פעמי הגאולה. כל הדרכים מובילות לשם. קרוב היום בו יהיה ה' למלך על כל הארץ. נחמד את חושנינו נקלוט את שגב הרגעים, נראה ונשמע את הקולות, "קול ה' שובר ארזים, וישבר ה' את ארזי הלבנון וייקדים כמו עגל" ועם רוממות זו נבוא השנה אל היכל המלך, ונבחינו **כולו אומר כבוד**. כשאנו בעיצומם של פרק כה חשוב בדברי ימי עמנו, זאת הולכת להיות המלכה אחרת לחלוטין. הלב רחב, הנפש מרוממת, הנשמה משתוקקת, וכלנו מתקריבים אל ההכרה של "אין עוד מלבדו!" – תכלית המלכה ה'.

קיבלנו השנה פרספקטיבה חדשה למילות התפילה המלכותית של ראש השנה. תפילה שהיא כמו פרק שירה ("אשר בקהל עם אשירה עוז") חזרות מאורעות שפרוסים לאורך אלפי שנות קיום העולם. החל מימיו הראשון – "זה היום תחילת מעשיך ציון ליום ראשון", עבור באהבת כלולותינו ולכתנו במדבר בארץ לא

שירצהו, וכן ב"א למקום מרומנו בזה, שהרי רעך ורע אביך אל תעזוב (משלי כו).

ובאבודרהם (סדר פרישות) יש שכתב שחכמים נתנו סימן להפסקת פרשה זו יותר משאר פרישות שבתורה, כדי שלא יתקוטטו העולם עם השליח בבור אם יפסיק להם בתוכחה, ע"כ. שהרי חלק מהשירה היא תוכחה, ויש להקפיד לסיים בטוב.

דבר מעניין שמעתי מהגר"א דיסקין שליט"א (ג"צ), שבשירת האזינו כשהו טוב לישראל מסתיימים הפסוקים בסוף השורה (טור ב) וכשמתחיל התוכחה הפסוקים מסתיימים באמצע השורה (טור א) וכשחוזר לבואה טובה לעת"ל שבים ומסתיימים בסופה.

אמן: כי שם ה' אקרא הבן גדל לאלקינו (לב, א). נפסק בש"ע (ארח חיה, ב) השומע אחד מישראל מבקר את אחד מכל הברכות אע"פ שלא שמע כולה מתחילתה ועד סופה אע"פ שאינו חייב באותה ברכה חייב לענות אחריו אמן.

ובפמ"ג בתיבת גומא מביא מס' צידה לדרך שאמן של ברכות"ה וברכהמ"ז ומעין שלש זה דאורייתא, ואם לא ענה ביטל מצות עשה. ומחוייב לומר פרשת עולה ויה"ו כאילו הקרבתי עולה.

זרועה, המשך במעמד הנורא והנשגב של קבלת התורה ועד לתכלית היעודה במהרה בימינו: "ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האובדים וכו'". תפילות כמו "יכול הרשעה כולה כעשן תכלה" מקבלות משמעות מיוחדת. הפסוק "יה' עליהם יראה ויצא כבדק חיצו..." והלך בסערות תימן" מפלח כליות ולב כמו שריקות השלילים שמגריים החותיים.

הגאולה בוא תבוא. השנה אחר כתלנו. כל הסימנים מראים על כך. אמן נרצה או לא, הבורא מוביל את העולם לשם, אל ההכרה ש"אין עוד מלבדו". בינהלנו להחיש אותה. כל הניחים אדישים למה שקורה סביבנו. לתפילת ראש השנה כח רב, כפי שמתארים חז"ל (שוח"ק קב) על הפסוק: "כנה את תפילת הערער ולא בזה את תפילתם": "כלפי דורות אמרו, שאין להם לא נביא ולא כהן ולא בית המקדש שיכפר עליהם, אלא עוד תפילה

אחת שנשתיירה להם שנה מתפללין בראש השנה ויום הכפורים, ולא תבוא אותה מהם". בתפילה זאת, יכול כל יהודי לפעול ישועות כמו נביא וכהן, כמו בבית המקדש. בדינו הדבר!

להערות והארות:
Echsofo@gmail.com

לרפואת
יוסף משה בן אורה
לרפואת בתחש"ה

התעוררות ובחינה הזאת ממנו, כמו שכתוב ומקבלין דין מן דין... – אין ספק כי אביך כך הוא אומר, השפיע רבות ועורר הלבבות לקיים מצוות תקיעת שופר בהידור ובשלמות לכן לא סתם קראתי לו: **"צדיק השופרות"**.

בקשתו הייתה שנעשה התאמה לפיית השופר – שופר חדש אותו בן רכש, שאמורים לתקוע בו התאמת בעמדה מיוחדת לבאי הציון באומן שלא שמעו או מסופקים ויעוץ הטלפון אס שמעו דיו, מתחילת ההג מצלצל ומהעבר השני ועד סופו של הקו נשמע קול רגוע, שלו ונעים: אני בתורנות.

לאחר לימוד מדבר עם בנו של משותף זה של תורה ל"ד "צדיק השופרות" בליקוטי מוהר"ן ואני עונה: אכן עם נזכרתי כי מורינו בנו של 'איש המשגיח הגר"ש וולבה זצ"ל נהג לבאר את דיברי

המשנה: **"...בראש השנה כל**

באי העולם עוברין לפניו כבני מרון..." – כמעלות בית מרון דרך קצר ואין שנים יכולים לילך זה בצד זה שהעמק עמוק משני צדי הדרך. ברגעי הדין האדם עומד יחידי מול בוראו אינו יכול להאשים את הסובב על מחדלו להיות וברגעים אלה אין את מי להאשים ועל מי להצביע. **"כי ברגע עומדו לפני בוראו בדין אין עוד אדם בעולם חוץ ממנו, והוא לבדו אחראי לכל מה שעשה או שלא עשה"** (ע"ש ח"ב, ת"ר). משפט האדם נסוב סביב השאלה האם הכיר הוא בכך שמאז בריאת האדם ועד בריאתו הוא, לא היה ולא יהיה עוד אף אחד הדומה לו? ושאלת הדין היא: האם הכרת בכוחותיך הייחודיים, האם ניצלת אותם בזמן החיים שניתן לך? אין אדם שאינו ייחודי בהרכב כוחותיו, תכונותיו וסגולותיו, בייחודיות זו הרי הוא בבחינת **"צדיק יסוד עולם"** – מקור שפע והשפעה לעולם. כל הורים ומחנכים אחרות גדולה מוטלת עלינו, להיות אלה שיסייעו למתחנכים על ידנו, להכיר במעלתם וייחודיותם כי זה כל האדם ותכליתו בעולם כלשנו של המס"י: **"יסוד ההסידות ושרש העבודה התמימה הוא - שיתברך ויתאמת אצל האדם מה חובתו בעולמו..."**.

הלוואי ונזכה!

כתיבה וחתומה טובה.

והעיקר שיהיה להם **"שופר מבית דוד"** ויראים לדבר ה' שכל חפצם שיהיה להם שופר טוב שיזכו לצאת ידי מצוות היום ולהוציא אחרים ידי חובה.

בין התאמת שופר לבעל תוקע לבין הדרכה ויעוץ הטלפון מצלצל ומהעבר השני של הקו נשמע קול רגוע, שלו ונעים: אני מדבר עם בנו של **"צדיק השופרות"** ואני עונה: אכן עם בנו של 'איש השופרות' (אחד מהנינויים שכינו את אבא בימינו). הוא מתקעש חוזר ואומר **"צדיק השופרות"** ואני מדויק בדברי! הוא מוסיף. תוך זמן קצר מצאתי את עצמי לומד עם יהודי שמעודי לא הכרתי ולא פגשתי תורה ל"ד בליקוטי מוהר"ן ושם מובא כי: **"...כל אחד ואחד מישראל, יש בו בחינת 'צדיק מושל'..."** – בחינת הצדיק היא דרגת שלמות ייחודית המשפיעה על הכל. 'עמק' (ישראל) כלם צדיקים" – כל אחד ואחד מעם ישראל יש לו בחינה רוחנית שבא הוא הצדיק ומקור השפע וההשפעה לעולם. **"...ובחינה הזאת שיש בו יותר מחברו, הוא משפיע ומאיר ומעורר לב חברו, ויכירו צריך לקבל**

אין זה סוד כי מור' אבי ז"ל יצא שמעו לפניו בארץ ובעולם כאחד המומחים בשופרות. הוא היה החלוץ שהטביע את המונח **"קלות תקיעה והתאמת פיית השופר לבעל תוקע"**. כיום כשנתקלים בשלטי חצוצות במודעת פרסום; שופרות קלי תקיעה והתאמת פיה אלו הם ניסיונות שיווקיים המנסים לדמות את מה שהוא התחיל לפני חמישה עשורים. שופרות שעברו את תהליכי העיבוד הייחודי אותו פיתח, מכארים בתי מדרשות וחצרות חסידים ואף דמויות רבניות חשובות היה הוא שלימדם והכשירם לבעלי תקיעה חשובים. בחסדי ה', אני ואחי נשלש"ט זכינו להמשיך את מפעלו האדיר והמורשת אותה הותיר אחריו ומתשעה בלב ועד ערב ראש השנה ממש בנוסף לשאר העיסוקים שלנו אנו מוצאים את עצמנו נותנים מענה וליווי לבעלי תוקעים בארץ ובעולם. אחד הדברים המתגמלים ביותר סביב העבודה הפיזית והאינטנסיבית, זה המגשג עם כל קצוות הקשת של עם ישראל. רבנים, אדמו"רים וגבאים, בחורי חמד שמשאת נפשם שיהיה להם שופר ומוכנים לשלם עם כל חסכוניותיהם

מבי דינא הרב אסף אשכול

שואל שלא מדעת בשופר

שאלה:

מעשה שהיה כך היה: ראובן הוזמן לשמש כבעל תוקע בבית הכנסת בראש השנה. בערב ראש השנה הביא ראובן את השופר לבית הכנסת על מנת שיהיה מוכן לשימוש למחר. דא עקא, שבבילי ראש השנה לא חש ראובן בטוב ופונה לבית החולים. מתפללי בית הכנסת שנותרו ללא בעל תוקע ביקשו משמעון, אחד המתפללים לתקוע בשופר שהניח ראובן בבית הכנסת.

שמעון נעתר לבקשה, אך תוך כדי התקיעה נסדק השופר בידו ונפסל.

כעת, תובע ראובן את שמעון לשלם עבור השופר שנסדק, וטוען כי 'שואל שלא מדעת גולן הוא', וחייב באונסים.

מאידך טוען שמעון, כי מכיון שמותר היה לו לתקוע בשופר שהרי 'נזח לו לאדם שיעשו מצווה בממונו', אם כן דינו כשואל שפטור כשהחפץ 'מת מחמת מלאכה'.

תשובה

א. שימוש בחפץ של חברו לצורך מצווה

במסכת פסחים (ד'): מבואר שהשוכר בית בחזקת בדוק מחמץ ונמצא שאינו בדוק, גם במקום שמשלמים שכר על הבדיקה, אינו מקח טעות, כי 'נח לו לאדם לעשות מצוה בממונו', ולכן השוכר אינו מקפיד בכך שהמשכיר לא בדק את הבית והוא יצטרך להוציא ממון על הבדיקה.

הראשונים הקשו סתירה לדין זה מהסוגיא בבבא מציעא (כט:): שהשואל ספר תורה אסור להשאילו לאחר, שאין אומרים בזה 'ניחא ליה

